

Γλωσσο-παίγνια

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

Σε μέρες άγριου νεοφιλελευθερισμού το ιδιωτικό «μπαίνει σε όλες τις μπάντες» στο πλοίο της πόλης, εκτοπίζοντας το δημόσιο. Τώρα αγγίζει το χώρο της Ανώτατης Παιδείας με τα φημολογούμενα ιδιωτικά πανεπιστήμια που θεωρούνται «καλά», επειδή η ιδιωτεία του ιδιώτη -για τους υπέρμαχους της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και των ληστρικών ιδιωτικοποιήσεων- είναι ό,τι καλύτερο -λένε- για την κοινωνική πρόοδο και ευημερία.

Ο ιδιώτης <έννοια αντίθετη στον πολίτη> με την α-πολιτική «ποδοσφαιρική» του συνείδηση, με τη μικροψυχία και την ιδιοτέλεια που τον διακρίνει, είναι ο άνθρωπος πρότυπο που χρειάζεται το ιδιωτικό καθόσον η αν-ιδιοτέλεια και η κοινωφέλεια (κοινή ωφελιμότητα) είναι... αιτίες κακού.

Συνεπώς χρειάζονται και ιδιωτικά Πανεπιστήμια για την παιδεία των ελληνοπαίδων. Το ερώτημα βέβαια είναι τι σημαίνει παιδεία, τι σημαίνει εκπαίδευση, τι σημαίνει κατάρτιση. Τις διαφορές τις είχαμε επισημάνει και σε παλιότερα σημειώματά μας. Παιδεία γράφαμε είναι η μόρφωση, για να αποκτά ο αμόρφωτος νέα μορφή, εϋ-μορφη: όμορφη. Παραπαιδεία αντίθετα, εκπαίδευση και κατάρτιση -στα πλαίσια του κατευθυνόμενου τεχνοκρατικού επαγγελματισμού- είναι η παρα-μόρφωση.

Καρπός της παιδείας είναι ο εϋ-μορφος, όμορφος, ωραίος πολίτης. Καρπός της παραπαιδείας είναι ο δύσμορφος ιδιώτης, που νιώθει περιφρόνηση για τους συνανθρώπους του, που έμαθε να πιστεύει ότι το νόημα της ζωής είναι η υπακοή του υπ-άκουου υπ-ηκόου ή η απόκτηση πλούτου διά πυρός και σιδήρου, αντί της δημιοεργίας: δημιουργίας, της προσφοράς δηλαδή ωφέλιμου έργου στο σύνολο.

Το θέμα της παιδείας είναι εξόχως πολιτικό και σχετίζεται με την ομαλή λειτουργία του πολιτεύματος. Για την ιστορία να πούμε ότι στην αρχαία Ελλάδα με την κατάλυση της άμεσης δημοκρατίας η παιδεία αντικαθίσταται από σύστημα εκπαίδευσης για την αναγκαία υποταγή στη νέα τάξη πραγμάτων. Για αυτό το ρήμα παιδεύω αλλάζει νόημα. Δεν σημαίνει πλέον ανατρέφω προς αρετήν, αλλά τιμωρώ. Το παιδί μαθαίνει πλέον να γίνεται ιδιώτης.

ΝΙΚΟΣ ΒΑΡΔΙΑΜΠΑΣΗΣ